

Έχουν περάσει 3 χρόνια από τη σύσταση του Υπουργείου μας. Πρόκειται για ένα Υπουργείο που ασχολείται με τις πλέον αδύναμες κοινωνικές ομάδες, όπως είναι τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρία οι Ρομά, οι ηλικιωμένοι, οι κοινωνικές ομάδες με χαμηλά οικονομικά εισοδήματα και οι άστεγοι), με την ισότητα των φύλων και τη δημογραφική και στεγαστική πολιτική και την νεολαία. Πρόκειται, ουσιαστικά για ένα υπερυπουργείο, που υλοποιεί πολιτικές που άπτονται της κοινωνικής προστασίας, μαζί με την Υγεία, την Παιδεία και την Κοινωνική Ασφάλιση.

Το ερώτημα βέβαια είναι τι είδους πολιτικές είναι αυτές και τι αποτελέσματα έχουν. Γιατί οι πανάκριβες επικοινωνιακές τακτικές (ενδεικτικά 2.100.000 ευρώ οι αρχικά εγγεγραμμένες πιστώσεις για έξοδα προβολής, διαφήμισης και δημοσίων σχέσεων που χειρίζεται μόνο η Υπουργός) μπορεί να βοηθούν στη διαμόρφωση μιας εικονικής πραγματικότητας αλλά εμείς θέλουμε να μιλήσουμε για την ουσία.

Παραθέτουμε ενδεικτικά ορισμένους δείκτες «επιτυχίας» (τα στοιχεία για την Αναπηρία αντλήθηκαν από το Παρατηρητήριο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία – ΕΣΑμεΑ):

Αποτυχία των πολιτικών που εφαρμόζει το υπουργείο-Δείκτες

Το ένα (1) στα δύο (2) άτομα με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση (48,6%), αντιμετωπίζει μεγάλη ή/και ακραία (πλήρης αδυναμία) δυσκολία κάλυψης των βασικών εξόδων στέγασης.

- Τα οχτώ (8) στα δέκα (10) άτομα με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση που αντιμετωπίζουν ανάγκες υποστήριξης σε καθημερινές δραστηριότητες, βασίζονται στην βοήθεια του οικογενειακού ή του φιλικού/κοινωνικού περιβάλλοντος, προκειμένου να καλύψουν τις

καθημερινές τους ανάγκες, χωρίς να λαμβάνουν κάποια επαγγελματική φροντίδα ή υποστήριξη.

- Δεν υπάρχουν δημόσιες δομές φιλοξενίας ηλικιωμένων, παρά μόνο οι δομές χρονίως πασχόντων των ΚΚΠΠ, βαριά υποστελεχωμένες και με μικρή δυναμικότητα, που δέχονται χρονίως πάσχοντες άνω των 18 ετών.
- Το κόστος στέγασης ως ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος νοικοκυριού είναι υψηλότερο στην Ελλάδα (35,5%) από ότι στην ΕΕ (19,2%). Πχ για ένα νέο ζευγάρι με καθαρό μηνιαίο εισόδημα περίπου 1.800 ευρώ και μηνιαίο ενοίκιο 700 ευρώ, το κόστος του ενοικίου απορροφά περίπου το 39% του διαθέσιμου εισοδήματος. Εάν συνυπολογιστούν λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, κοινόχρηστα και έξοδα συντήρησης, το συνολικό κόστος κατοικίας είναι πιθανό να υπερβεί το 40% του διαθέσιμου εισοδήματος, προσεγγίζοντας ή και υπερβαίνοντας το όριο υπερβολικής στεγαστικής επιβάρυνσης που χρησιμοποιεί η Eurostat. (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20250923-1>)
- Η **Ελλάδα κατατάσσεται 2^η** στην Ε.Ε. ως προς τη μεγαλύτερη μέση ηλικία αποχώρησης των νέων από τη γονική κατοικία, σε ηλικία κατά μ.ο. άνω των 31 και τελευταία στην μετάβαση από το πανεπιστήμιο στην εργασία
- Η Ελλάδα είναι στην δεύτερη χειρότερη θέση της Ευρώπης όσον αφορά το πληθυσμό σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό: Ποσοστό 27,5%

- Ενώ όσον αφορά το ποσοστό κατανομής του πληθυσμού με σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση ανέρχεται σε 14,9% και την κατατάσσει τρίτη χειρότερη από το τέλος μεταξύ των χωρών των ΕΕ.

- Η Ελλάδα αντιμετωπίζει έντονη δημογραφική πίεση. Το 2024 οι γεννήσεις στη χώρα ανήλθαν σε μόλις 6,6 ανά 1.000 κατοίκους, από τα χαμηλότερα ποσοστά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα, η φυσική μεταβολή του πληθυσμού παραμένει αρνητική, καθώς οι θάνατοι υπερβαίνουν τις γεννήσεις, ενώ η συνολική γονιμότητα στην Ευρώπη βρίσκεται πολύ κάτω από το επίπεδο αναπλήρωσης του πληθυσμού. (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/demography-2026>) Την ίδια στιγμή η Ελλάδα γερνάει ταχύτερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο: η διάμεση ηλικία του πληθυσμού είναι 47,2 έτη, περίπου 2,3 χρόνια υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ (44,9 έτη), γεγονός που την κατατάσσει μεταξύ των πιο γηρασμένων χωρών της Ευρώπης.

- Ενδιαφέρον έχει και η αποτύπωση του επιδόματος παιδιού που το ύψος του δεν επαρκεί για να καλύψει βασικές ανάγκες: αντιστοιχεί σε 840€ ετησίως για το πρώτο παιδί (Α' εισοδηματική κατηγορία), περίπου 18% κάτω από την πραγματική αγοραστική του δύναμη σε σχέση με πριν την έντονη πληθωριστική άνοδο, καλύπτει περίπου 10–15% μιας βασικής μηνιαίας δαπάνης (π.χ. ενοίκιο ή σούπερ μάρκετ), αλλά ούτε κατά προσέγγιση δεν καλύπτει μέρος των βασικών αναγκών και κόστος ανατροφής ενός παιδιού. Αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι τα 840€ τα λαμβάνει μια οικογένεια με 1 παιδί και πραγματικό οικογενειακό εισόδημα 10.500 ευρώ! (ν. 2512/2018 άρθρο 214

Οφείλουμε να επισημάνουμε ότι οι πολιτικές που ασκούνται, λόγω των αυστηρών εισοδηματικών κριτηρίων που συνήθως εφαρμόζονται, αφορούν ολοένα λιγότερους πολίτες, προσφέρουν ολοένα μικρότερη στήριξη και πέραν κάθε αμφιβολίας δεν ανταποκρίνονται στις αυξανόμενες ανάγκες των ευάλωτων συμπολιτών μας. Για παράδειγμα, το επίδομα γέννησης των 2.400 € για το πρώτο παιδί αντιστοιχεί περίπου σε 2–4 μήνες πραγματικών εξόδων και δεν καλύπτει ούτε το πρώτο εξάμηνο ζωής, εκτός εάν η οικογένεια περιορίσει σημαντικά τις αγορές (οι οποίες όμως είναι ανελαστικές) ή διαθέτει ήδη εξοπλισμό.

Υποστελέχωση

Εκτός από τις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, το Υπουργείο αποδεικνύεται «ανθυγιεινό» και για τους υπαλλήλους του. Η βαριά υποστελέχωση παραμένει το κύριο χαρακτηριστικό του. Ταυτόχρονα, παρατηρείται πλεόνασμα σε μετακλητούς υπαλλήλους, που ανέρχονται περίπου σε 50, καθιστώντας ουσιαστικά την αναλογία μετακλητών με μονίμους υπαλλήλους σε 1 προς 3.

Για να γίνει κατανοητό το μέγεθος του προβλήματος της υποστελέχωσης, θα πρέπει να γίνει σαφές ότι το υπουργείο συστάθηκε αξιοποιώντας αποκλειστικά τους υπαλλήλους που εργάζονταν στις, και τότε, υποστελεχωμένες υπηρεσίες που ασχολούνται με τις προνοιακές πολιτικές. Με νόμο συστάθηκαν διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες χωρίς καν να προβλέπονται οι αντίστοιχες οργανικές θέσεις με αποτέλεσμα να στελεχωθούν στο όριο του λειτουργικού με μετακινήσεις εσωτερικές. Ξεκάθαρα ο όγκος και το εύρος των εργασιών είναι τέτοιος που δεν μπορεί να υποστηριχθεί από το υπάρχον προσωπικό και η μεθοδολογία αντιμετώπισης δεν είναι άλλη από

ασφυκτικές προθεσμίες που τίθενται το απόγευμα της μίας μέρας για να ολοκληρωθεί κάτι την επόμενη μέρα.

Ιδιωτικές συμβουλευτικές εταιρείες

Ταυτόχρονα, έχουμε «κατακλυσμό» ιδιωτικών συμβούλων, όπως γίνεται άλλωστε σε όλο το Δημόσιο. Με ποια δικαιολογία; Την έλλειψη τεχνογνωσίας και προσωπικού, δηλαδή την υποστελέχωση που η ίδια η πολιτική ηγεσία δεν αντιμετωπίζει. Μπορούν οι δημόσιοι υπάλληλοι να ανταποκριθούν στις «απαιτήσεις» της τεχνογνωσίας; Ναι, μπορούν. Άλλωστε, και τώρα μεγάλο μέρος των υπηρεσιών που παρέχουν οι συμβουλευτικές εταιρείες «περνά» και μέσα από τις υπηρεσίες για διόρθωση, συμπλήρωση κλπ. Υπάρχει καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό. Υπάρχει γνώση, θεσμική μνήμη και υπάρχει διάθεση. «Χέρια» δεν υπάρχουν. Καταλήγουμε να αποειδικεύονται υψηλά καταρτισμένοι δημόσιοι υπάλληλοι. Αυτή η θεσμική μνήμη, η γνώση και η εμπειρία παραγκωνίζεται, περιθωριοποιείται.

Και ταυτόχρονα εκτοξεύεται το κόστος για όλους μας. Σημαίνει κατεύθυνση μέρους των διαθέσιμων πόρων σε ιδιωτικές εταιρείες αντί σε αυτούς που το έχουν πραγματική ανάγκη μέσω κοινωνικών παροχών. Πρόκειται για μια δαπάνη η οποία υπερβαίνει κατά πολύ το κόστος που θα προέκυπτε από την αξιοποίηση του υφιστάμενου εργατικού δυναμικού του δημοσίου τομέα και από την πρόσληψη επιπλέον προσωπικού. Κοστίζει στο κράτος, σημαίνει ότι κοστίζει στον πολίτη παραπάνω. Κοστίζει σε εσάς και σε εμάς.

Αναγκαστικές μετακινήσεις

Πώς αντιμετωπίζει η πολιτική ηγεσία όλον αυτόν τον καιρό τα σοβαρά αυτά προβλήματα; Με απαξίωση των υπαλλήλων που μετακινεί σαν πιόνια σε

παιδικό παιχνίδι. Με απαξίωση των εκπροσώπων τους στο Διοικητικό Συμβούλιο αρνούμενη σταθερά να μας συναντήσει. Με απαξίωση του ίδιου του «επιτελικού κράτους», που τόσο πολύ αρέσκεται να επικαλείται η κυβέρνηση. Επιμένει στην αναγκαστική μετακίνηση υπαλλήλων ακόμα και με βλαπτικούς όρους χωρίς επαρκή τεκμηρίωση βάσει υπηρεσιακών αναγκών. Οι θέσεις ευθύνης στελεχώνονται με την αδιαφανή και αυθαίρετη διαδικασία των αναθέσεων και όχι με κρίσεις. Αλήθεια με τι κριτήρια καθορίζεται ποιος και σε ποια υπηρεσία θα είναι γενικός διευθυντής, διευθυντής και ποιος θα παραμείνει εισηγητής; Με τι κριτήρια, ένας υπάλληλος ανοίγει τον υπολογιστή του το πρωί και βρίσκει μήνυμα αναγκαστικής μετακίνησης χωρίς καμία συνεννόηση, σε αντικείμενο που δεν γνωρίζει καθόλου, και αφήνοντας το δικό του αντικείμενο στον αέρα; Ποιος φέρει την ευθύνη, μετά από αυτά, για καθυστερήσεις σε βάρος των αναγκών των πολιτών; Ποιόν εξυπηρετεί τελικά αυτό το χάος που φέρνει παράλυση στις υπηρεσίες, ανασφάλεια και εσωτερικό διχασμό στους εργαζόμενους; Μόνο όσους επιδιώκουν ενίσχυση της πελατειακής λογικής.

Οργανισμός

Το πολυδιαφημισμένο «επιτελικό κράτος» πετάγεται στα σκουπίδια και όσον αφορά την ύπαρξη Οργανισμού, δηλαδή οργανωτικού και διοικητικού χάρτη, στην περίπτωση του υπουργείου μας. Τρία χρόνια μετά δεν υπάρχει ακόμη οργανισμός. Συστάθηκε υπουργείο χωρίς καμία αποτύπωση του αριθμού των υπαλλήλων και των κλάδων (ειδικοτήτων) που χρειάζονται, τι αρμοδιότητες έχουν έτσι ώστε να μην υπάρχει σύγχυση. Εδώ δεν υφίσταται μέχρι σήμερα Διεύθυνση Δημογραφικής Πολιτικής! Επίσης κομβικές υποστηρικτές υπηρεσίες, όπως οι διεθνείς σχέσεις ή η πολιτική προστασία ενδεικτικά, δεν υπάρχουν καθόλου. Οι κενές οργανικές θέσεις που ήδη υπάρχουν είναι πολύ λιγότερες

από αυτές που θα αποτυπώνονταν με βάση τα καινούργια αντικείμενα αν υπήρχε οργανισμός, Άρα έτσι δεν μπορεί να γίνει μακροπρόθεσμος σχεδιασμός προσλήψεων.

Μισθολογικό ζήτημα

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε όλοι, δημόσιοι υπάλληλοι και εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα στην πλειοψηφία μας, είναι το μισθολογικό. Ακόμη περισσότερο σε μία περίοδο που το κόστος ζωής έχει εκτοξευτεί για όλους. Οι αυξήσεις στους μισθούς όλων μας (δημοσίου και ιδιωτικού τομέα) και με δεδομένο ότι στο Δημόσιο Τομέα δεν υπάρχει 13^{ος} και 14^{ος} μισθός, είναι «σταγόνα στον ωκεανό». Οι δημοσιονομικές προτεραιότητες της κυβέρνησης είναι οι αυξήσεις σε μητροπολίτες, δημάρχους και περιφερειάρχες.

Για εμάς, όμως, στο Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο. το μισθολογικό κομμάτι έχει κι ένα πρόσθετο χαρακτηριστικό: κανένας συνάδελφος δεν θέλει να μετακινηθεί στο υπουργείο μας. Ποιος λογικός άνθρωπος θα επέλεγε να πληρώνεται με έναν μισθό που με το ζόρι καλύπτει τις ανάγκες του αλλά να δουλεύει για 3 ανθρώπους; Το ενιαίο μισθολόγιο δεν εφαρμόζεται. Στην πράξη υπάρχουν δημόσιοι υπάλληλοι πολλών ταχυτήτων μεταξύ διαφορετικών φορέων αλλά ακόμα και μέσα στο δικό μας υπουργείο.

Τι διεκδικούμε:

Ουσιαστική αναβάθμιση της κοινωνικής πολιτικής για τις ευάλωτες ομάδες με ουσιαστικά μέτρα και προγράμματα, επαρκείς χρηματοδοτικές προβλέψεις και όχι επικοινωνιακά τρικ

- Άμεσες προσλήψεις μόνιμου και σταθερού προσωπικού

Δραστικό περιορισμό των αναθέσεων σε ιδιωτικές εταιρείες παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών

Στελέχωση των θέσεων ευθύνης με διαφανείς διαδικασίες / κρίσεις

- Καθιέρωση μισθολογικής ενίσχυσης σε όλους τους εργαζόμενους του υπουργείου
- Δραστικός περιορισμός των αναθέσεων σε ιδιωτικές εταιρείες παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών

Τήρηση μέτρων ασφάλειας και υγιεινής για τους εργαζόμενους στο Υπουργείο

Οργανισμό

- Κατάργηση του νέου πειθαρχικού και της, τιμωρητικού τύπου, αξιολόγησης
- Επαναφορά 13^{ου} και 14^{ου} μισθού

Εν κατακλείδι αυτό που διεκδικούμε είναι η αξιοπρέπεια για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και για τους εργαζόμενους που υπηρετούν τις κοινωνικές πολιτικές.